

Notat: Veiledning til tros- og livssynssamfunnene i forbindelse med arrangementer i julen 2020

Innledning

Det vises til møte 24. november 2020 mellom Barne- og familiedepartementet, Den norske kirke, Norges kristne råd, Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, Muslimske dialognettverk, Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet vedrørende aktuelle problemstillinger i forbindelse med gjennomføring av arrangementer i trossamfunnene i julen 2020.

Helsedirektoratet og FHI har blitt bedt om å:

- Utdype nærmere hva som ligger i at "ansatte og oppdragstakere som står for gjennomføringen av arrangementet skal ikke regnes med i det antallet personer som kan være til stede", jf. covid-19-forskriften § 13a fjerde ledd
- Gi råd om hvordan fellessang kan gjennomføres på arrangementer i trossamfunn

Våre uttalelser om disse temaene følger nedenfor.

Hvem er ansatte og oppdragstakere?

Ansatte og oppdragstakere som står for gjennomføringen av arrangementer skal ikke regnes med i det totale antallet personer som kan være fysisk til stede. På innendørs arrangementer uten fastmonterte seter kan det altså være 50 personer til stede *i tillegg* til de som står for gjennomføringen av arrangementet.

Ansatte og oppdragstakere er typisk personer som er nødvendige å ha til stede for å kunne gjennomføre det planlagte arrangementet. For arrangementer i kirker og andre tros- og livssynssamfunn kan det eksempelvis være presten eller andre seremoniledere under arrangementet, kirketjenere, vakter som er til stede for å passe på og påse at smittevernreglene overholdes, samt andre bidragsyttere til arrangementet som musikere/organist, et kor o.l.

Personer som bidrar i gjennomføringen av deler av arrangementet, men som ellers er en del av publikum, vil ikke anses som en del av "ansatte og oppdragstakere". Eksempelvis vil et barnekor som skal opp og synges en sang, for så å sette seg ned blant resten av publikum for å se resten av gudstjenesten, ikke anses som "ansatte og oppdragstakere".

Det er ikke satt en tallfestet begrensning i antall personer som kan være ansatte og oppdragstakere på et arrangement. Arrangøren må likevel vurdere hvor mange personer det er nødvendig å ha til stede, og redusere antall ansatte og oppdragstakere slik at det ikke er flere enn dette til stede. Det bør være en forholdsmessighet mellom antall deltakere og antall ansatte/oppdragstakere.

Ansatte og oppdragstakere skal forholde seg til avstandskravet (alle skal holde minst 1 meter avstand), med mindre det er gjort spesifikke unntak fra dette i covid-19-forskriften § 13c tredje ledd. Ansatte og oppdragstakere bør også i all vesentlighet holdes atskilt fra publikum/øvrige deltakere på arrangementet.

Råd til trossamfunn om fellessang

Covid-19-syke personer skiller ut dråper og partikler fra munn og nese som kan inneholde virus. Dråpene har ulik størrelse, og hvor mange som skiller ut varierer avhengig av hvordan man puster eller bruker stemmen. Mengden øker ved fysisk aktivitet, når man hoster eller nyser og ved sang eller roping.

Smitte kan skje når virusholdige dråper treffer slimhinner i munn, nese og øyne hos mottaker, eller hvis de inhaleres ned i luftveiene. Hvilken betydning de ulike dråpestørrelsene har for smitte, er fortsatt usikkert. Når smitte skjer innenfor 1–2 meter av den smittsomme personen kalles det dråpesmitte. Dette regnes som den viktigste smitteveien for det nye koronaviruset.

Studier tyder på at smitterisikoen avtar raskt med økende avstand til smittede personer, og at smitterisikoen reduseres med 80 prosent dersom man holder en avstand på én meter.

Ventilasjon og muligheter for utlufting kan spille en rolle ved smitteoverføring innendørs. Begrenset luftvolum og dårlig ventilasjon/sirkulasjon øker konsentrasjonen av virusholdige dråper/partikler i luften i rommet.

Smittevernråd for sang i trossamfunn:

- Retningslinjer for arrangementer og de generelle, gjeldende smittevernrådene må følges.
- Personer med symptomer på luftveisinfeksjon skal holde seg hjemme og derfor ikke delta i sang-/koraktiviteter.
- Hvis mulig bør allsang skje utendørs.
- Det anbefales minst to meters avstand mellom personer som synger innendørs. Utendørs er minst en meters avstand tilstrekkelig. Avstanden fra ansikt til ansikt er aller viktigst. Sitter man rygg mot rygg, eller etter hverandre, som i kø, gir det mindre risiko for smitte. Personer fra samme husstand kan sitte sammen også ved allsang.
- Hvis bruk av felles utstyr eller instrumenter er aktuelt, må berørte områder tørkes av etter bruk. Håndvask eller hånddesinfeksjon bør utføres før og etter bruk.